

Nurmeksen Bomban matkailualueen asemakaavamuutos

Hulevesiselvitys ja -hallintasuunnitelma

Päiväys 30.4.2025, päivitetty 24.11.2025
Projektinnumero 12008587

Sisällys

1	Työn tausta ja tavoitteet	1
2	Selvitysalueen nykytila	2
2.1	Sijainti ja maankäyttö	2
2.2	Maaperä ja pohjavesiolosuhteet	3
2.3	Valuma-alueet ja virtausreitit	6
2.4	Luonto- ja virkistysarvot sekä merkittävät kulttuuriympäristön kohteet	9
2.4.1	Ensisijaisesti suojeltavat kohteet	10
2.4.2	Toissijaisesti suojeltavat kohteet	10
3	Selvitysalueen tuleva tilanne	11
3.1	Selvitysalueen maankäytössä tapahtuvat muutokset	11
3.2	Vaikutukset virtausreitteihin ja valunnan muodostumiseen	12
3.3	Vaikutukset veden laatuun ja kuormitukseen	14
4	Hulevesien hallinnan suunnitelma ja toimenpide-ehdotukset	14
4.1	Hulevesien hallinnan tarpeet ja tavoitteet	14
4.2	Hulevesien johtaminen ja hallintamenetelmät	15
4.3	Tulvareitit	18
4.4	Rakentamisen aikainen hulevesien hallinta	18
4.5	Kaavamääräykset	19
5	Päätelmät ja suositukset	19

LIITTEET

Liite 1. Suunnitelmakartta mittakaava 1:4000 (A3), 30.4.2025 , päivitetty 24.11.2025

1 Työn tausta ja tavoitteet

Ritoniemen ja Hyvärilän kaupunginosissa laaditaan asemakaavan muutos ja laajennus Bomban matkailualueelle. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on muun muassa kehittää Bomban alueen matkailukokonaisuutta, elinvoimaa ja viihtyisyyttä sekä mahdollistaa uudisrakentaminen, vesialueiden hyödyntäminen ja junaliikenteen pysähtyminen alueella. Tämän työn tavoitteena on laatia hulevesiselvitys Bomban matkailualueen asemakaavan suunnittelualueelle. Lisäksi Sitowisen laatiman kaavaehdotuksen¹ ja viitesuunnitelman² pohjalta tehdään alueelle hulevesien hallintasuunnitelma.

Nykytilaselvityksessä esitetään selvitysalueen sijainti, nykyinen maankäyttö, maaperä, pohjavesiolosuhteet, valuma-alueet ja virtausreitit sekä alueen luonto- ja virkistysarvot. Selvityksessä huomioidaan myös selvitysalueen yläpuoliset valuma-alueet ja suunnittelualueen läpi kulkevat virtausreitit.

Hulevesiselvitystä täydennetään hallintasuunnitelmalla, jossa esitetään muutokset maankäytössä ja arvioidaan niiden vaikutusta valuma-alueisiin ja virtausreitteihin. Suunnitellun maankäytön hulevesivaikutuksista esitetään laskennallinen arvio. Lisäksi maankäytön muutosten vaikutuksia vedenlaatuun sekä mahdollisia riskejä vesistölle arvioidaan sanallisesti. Hallintasuunnitelmassa asetetaan hulevesien hallinnalle tavoitteet, esitetään alueelle soveltuvat tekniikat ja järjestelmät sekä järjestelmien sijoittuminen ja alustava mitoitus. Lisäksi esitetään suositukset tasauksista, purkusuunnat, hulevesiverkoston liitospisteet, tulvareittien alustava sijainti ja rakentamisen aikaiset hulevesien hallintaperiaatteet. Suunnitelma sisältää ehdotukset kaavamääräyksistä sekä jatkosuunnittelussa huomioitavista asioista ja lisäselvitystarpeista.

Hulevesiselvityksen on laatinut Sitowise Oy, jossa työryhmän muodostivat Tiina Okkonen (projektipäällikkö), Sara Kiho (hulevesisuunnittelija) ja Sonja Korhonen (nuorempi hulevesisuunnittelija).

Työn tilaajana on Nurmeksen kaupunki, jonka yhteyshenkilönä on toiminut Olli Kakkinen.

¹ Bomban matkailualueen asemakaavaehdotus, Sitowise Oy, 17.11.2025

² Bomban matkailualueen viitesuunnitelma, Sitowise Oy, 20.11.2025

2 Selvitysalueen nykytila

2.1 Sijainti ja maankäyttö

Selvitysalue sijaitsee Nurmeksien keskustaajaman itäpuolella Ritoniemen ja Hyvärilän kaupunginosissa (Kuva 1). Selvitysalue on pinta-alaltaan noin 61 ha, josta Nurmeksien kaupunki omistaa noin 46 ha ja Pohjois-Karjalan Osuuskauppa noin 15 ha. Maanomistajien välillä tehdään maankäyttösopimus.

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti (taustakartta: MML).

Selvitysalue rajautuu lännessä Nurmeksien saha-alueeseen, pohjoisessa rautatiehen ja idässä Nurmeksien Hyvärilän golf-kenttään. Selvitysalueella sijaitsee rakennettua aluetta sekä metsämaata. Alueella sijaitsee muun muassa Bomban kylpylä sekä majoitusrakennuksia, Bomban Karjalaiskylä, kesäteatteri,

frisbeegolfrata ja ravintoloita. Kuvassa 2 on esitetty tarkemmin selvitysalueen sijainti ja nykyinen maankäyttö.

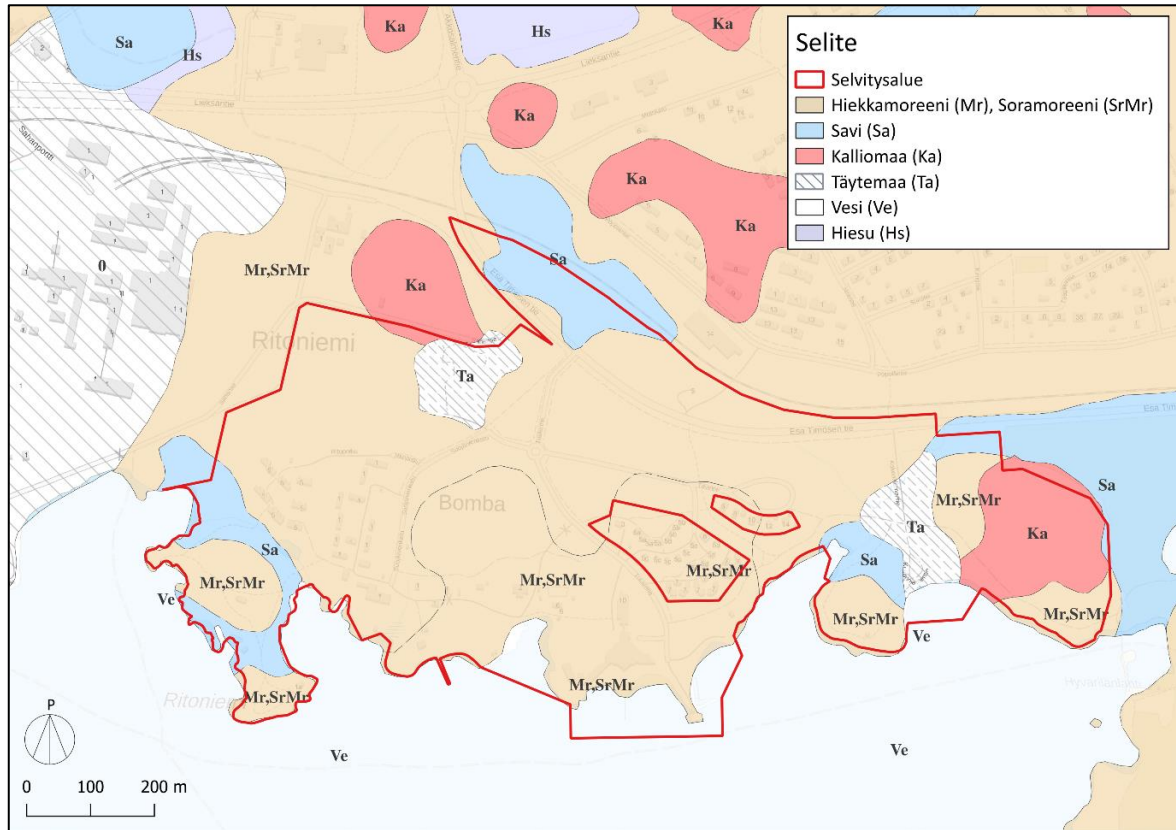
Kuva 2. Selvitysalueen nykyinen maankäyttö (ilmakuva: MML).

Selvitysalue sijaitsee Pielisen lähialueen valuma-alueella (3. jakovaihe), joka purkaa Pieliseen. Pielinen on Suomen neljänneksi suurin järvi. Tyypiltään Pieli-
nen on suuri humusjärvi (Sh) ja se on osa Vuoksen vesienhoitoaluetta. SYKE:n
vuoden 2022 ekologisen luokituksen mukaan Pielisen tila on säilynyt hyvänä.
Pielisen lähivaluma-alueesta runsas 4 % on peltomaata ja noin 16 % turve-
maata, josta suurin osa on ojitettua.³

2.2 Maaperä ja pohjavesiolosuhteet

Selvitysalueen maaperä on GTK:n maaperäkartan mukaan pääasiassa hiekka-
ja sora-moreenia (Kuva 3). Lisäksi selvitysalueella on pieniä alueita kalliomaata,
savea ja täytemaata.

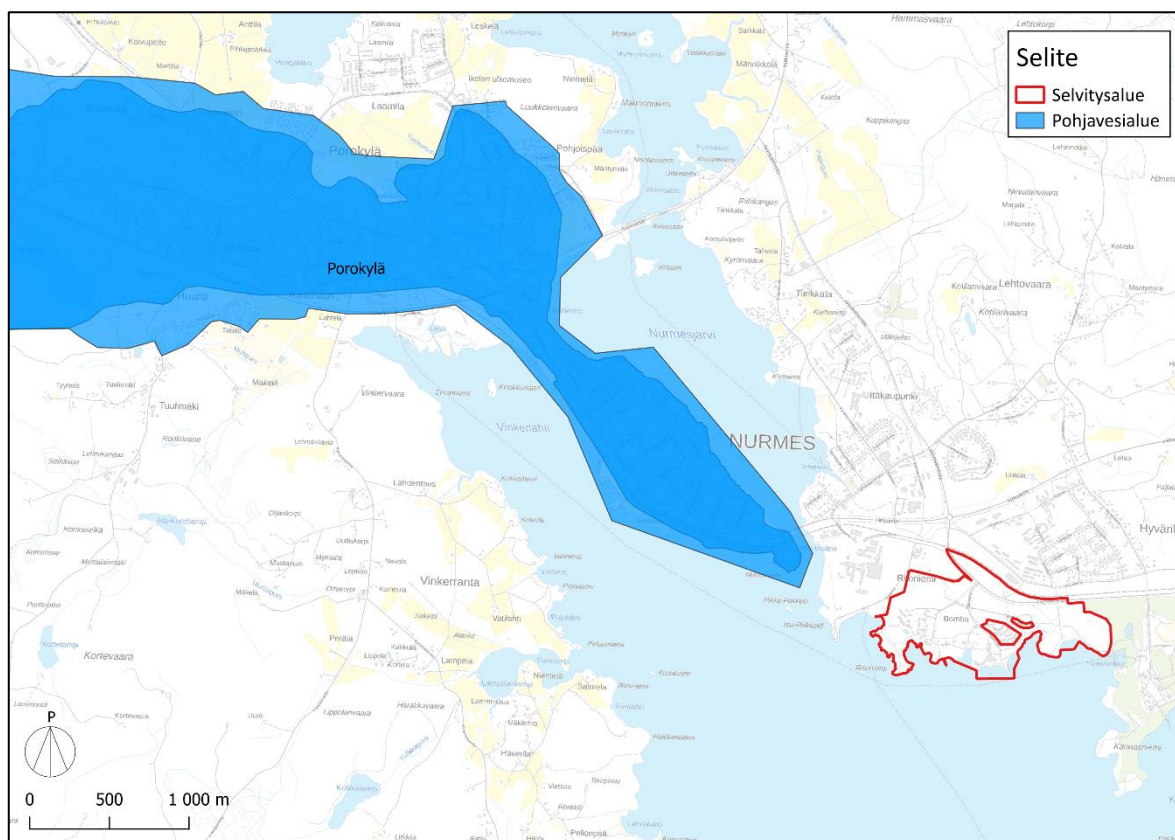
³ Järvi-meriwiki. 2024. Saatavilla: [https://www.jarviwiki.fi/wiki/Pielinen_\(04.411.1.001\)](https://www.jarviwiki.fi/wiki/Pielinen_(04.411.1.001))

Kuva 3. Selvitysalueen maaperä (maaperäkarta: GTK, taustakarta: MML).

Selvitysalue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue (Porokylä) sijaitsee selvitysalueesta noin 600 metriä luoteeseen (Kuva 4). Porokylä on pohjavesiluokituksen mukaan vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (1-Luokka).

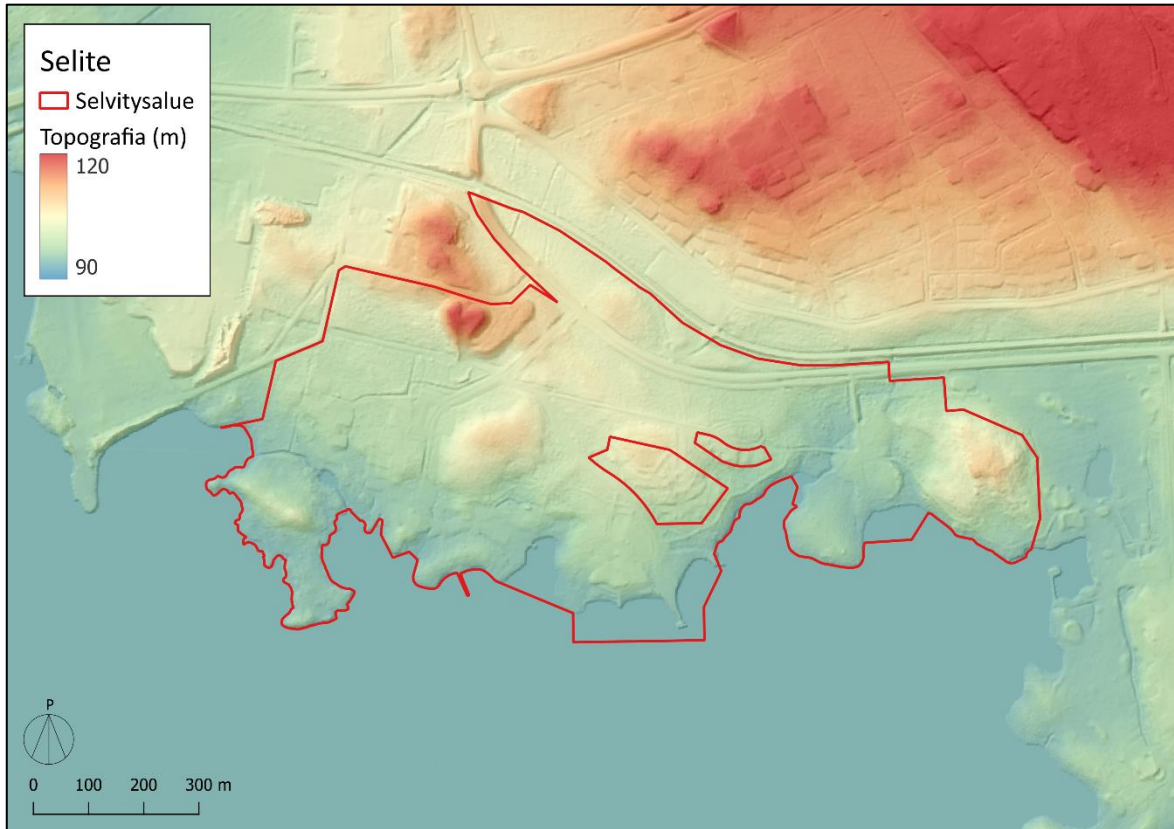
Kuva 4. Porokylän pohjavesialue selvitysalueen lähellä (pohjavesialueet: Syke, taustakartta: MML).

Selvitysalueella ei ole tiedossa pilaantuneita maa-alueita tai maaperän tilan tietojärjestelmän kohteita⁴.

⁴ Suomen ympäristökeskus. Karttapalvelu Karpalo. Katsottu 14.1.2025.

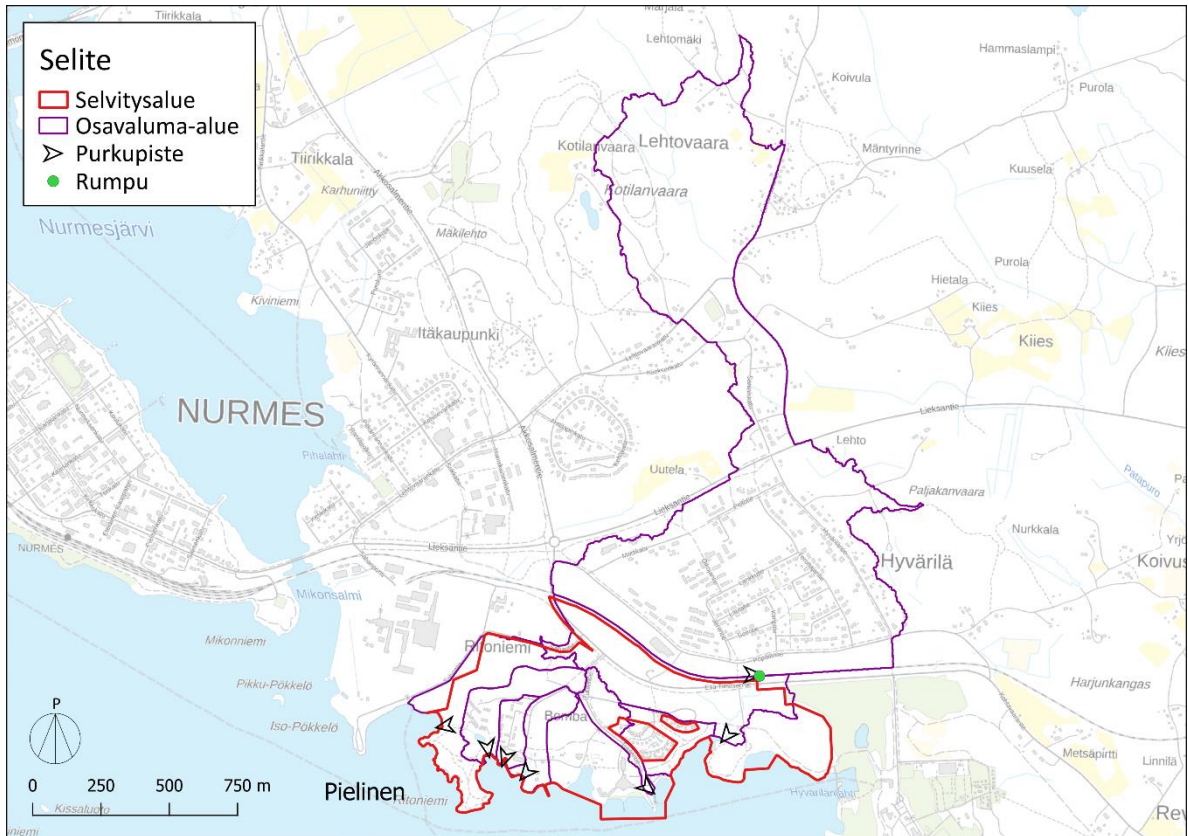
2.3 Valuma-alueet ja virtausreitit

Selvitysalueen maanpinta laskee kohti etelää ja maanpinnankorkeus vaihtelee alueella noin tasolla +94 m...+119 m (Kuva 5). Korkeimmillaan topografia on alueen pohjoisosassa.

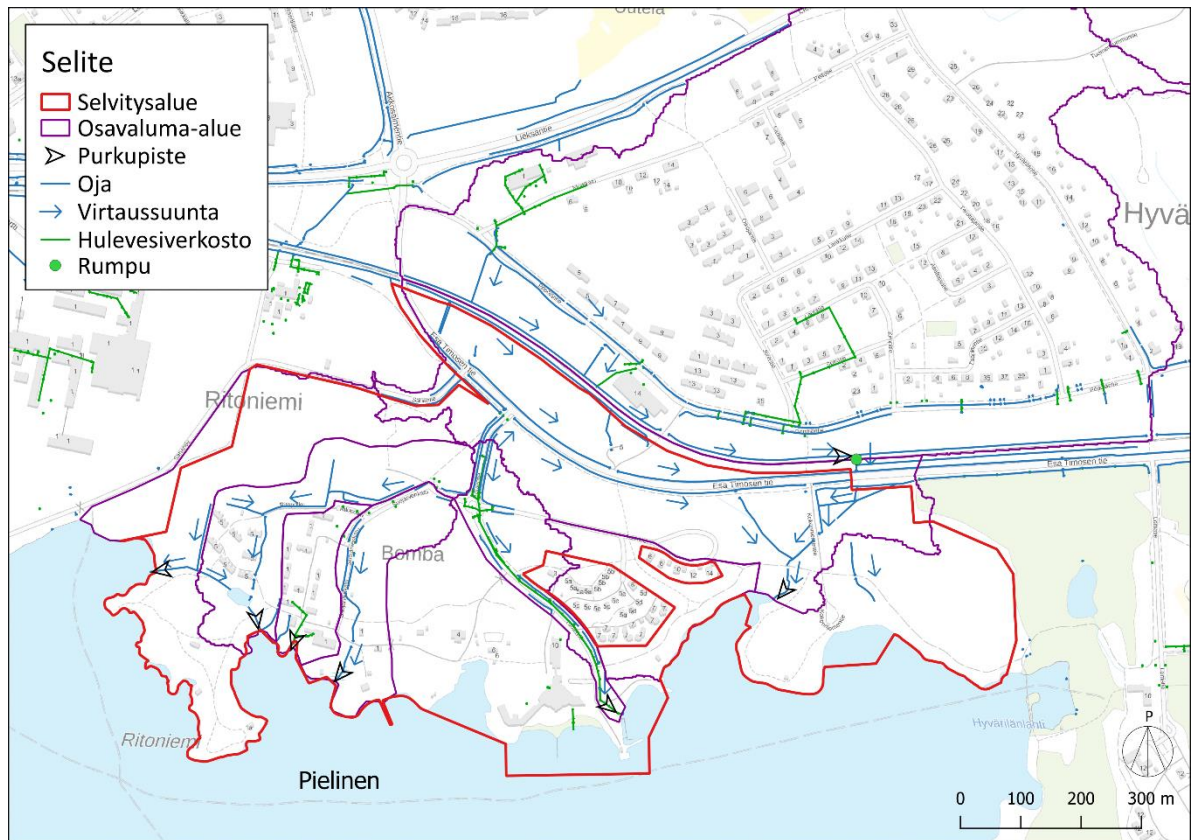
Kuva 5. Selvitysalueen topografia (korkeusmalli, taustakartta ja vinovalovarjoste: MML).

Suuri yläpuolinen valuma-alue purkaa pohjoisessa selvitysalueen osavaluma-alueelle junaraiteiden ja tien alitse kulkevan rummun kautta. Purkupisteet ja rumpu on esitetty kuvassa 6.

Kuva 6. Selvitysalueen nykyiset osavaluma-alueet (taustakartta: MML).

Osavaluma-alueiden raja on arvioitu pintavalunta-analyysin (Scalgo) ja saatavilla olevan hulevesiverkostotiedon perusteella. Selvitysalueen tarkemmat virtausreitit on esitetty kuvassa 7. Alueen vedet virtaavan pääosin avouomassa, mutta alueella on lisäksi vähäistä hulevesiverkostoa. Selvitysalueen osavaluma-alueet purkavat kaikki rannan kautta Pieliseen.

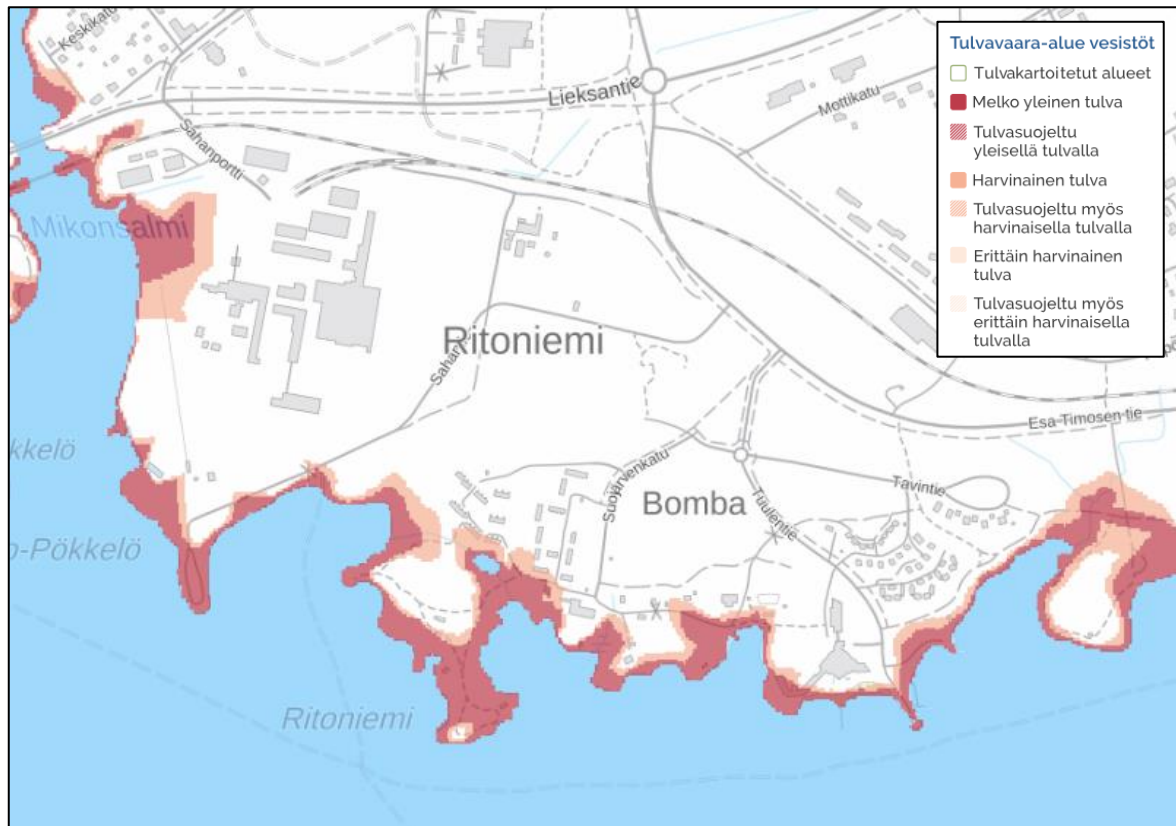
Kuva 7. Selvitysalueen nykyiset osavaluma-alueet ja virtausreitit (taustakartta: MML, hulevesiverkosto ja virtausreitit: Nurmeksens kaupunki).

Selvitysalueelle ei ole tehty aiempia hulevesisuunnitelmia. Selvityksen tekohetkellä ei ollut tiedossa, että selvitysalueella olisi hulevesitulvariskikohteita.

Selvitysalueen Ritonien alueella on 3,5 kilometriä Pielisen rantaviivaa, mikä lisää vesistötulvariskin mahdollisuutta. Selvitysalueen ranta on altis tilastollisesti kerran 20 vuodessa toistuvalla tulvalla, joka on luokiteltu melko yleiseksi tulvaksi (Kuva 8).⁵

⁵ Syke. Tulvavaara-alue vesistöt. Saatavilla: https://www.vesi.fi/karttapalvelu/?short-link=4122&theme=tulvavaaraalue_vesistot

Kuva 8. Selvitysalueen vesistötulvariskialueet (taustakartta: MML, tulvariskialueet: Syke).

2.4 Luonto- ja virkistysarvot sekä merkittävät kulttuuriympäristön kohteet

Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat noin 3,5 km:n etäisyydellä selvitysalueesta: länsiluoteessa sijaitseva Vinkervaara ja koillisessa sijaitseva Tervavaaran luonnonsuojelualue, jotka molemmat ovat yksityisellä maalla. Luontotyyppien uhanalaisuusluokituksessa Pielinen katsotaan kuuluvaksi sisävesiluokituksessa suuriin humusjärviin. Ne ovat koko maan tasolla silmälläpidettäviä (NT).⁶

Luontokartoituksessa määritetyt merkittävimmät luontoarvot on koottu alla olevaan karttaan (Kuva 9) ja merkitty punaisilla soikioilla. Yhtenäiset soikiot ovat ensisijaisesti suojeltavia kohteita ("lakikohteita"). Katkoviivalla merkityt soikiot tarkoittavat alueita, joiden sisällä on toissijaisesti suojeltavia kohteita, kuten kookkaita puuyksilöitä tai monimuotoisuutta ylläpitävää kasvillisuutta.⁶

⁶ Ekopolku Ay 2024. Bomban alueen ympäristökartoitus asemakaavoitusta varten.

2.4.1 Ensisijaisesti suojeltavat kohteet

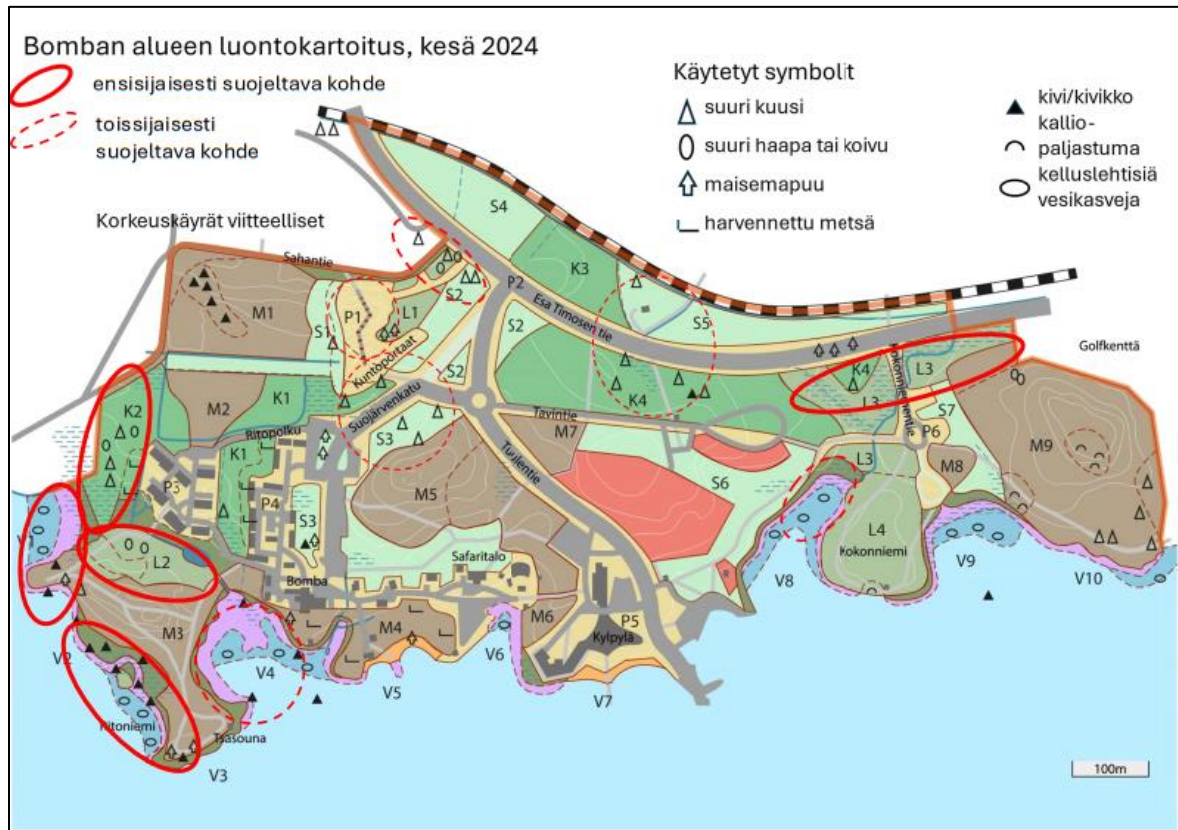
Kartan L2 ja L3 alueilla on erityistä merkitystä lajien monimuotoisuuden kannalta, jonka vuoksi ne ovat suojelun arvoisia. L2-alueen lahoppuaines antaa elinmahdollisuuden monille lajeille ja L3-alueella sijaitsevan kahden uoman on katsottu olevan osittain luonnontilaisen kaltaisia. Ennen näihin kohteisiin kohdistuvia toimenpiteitä tulee arvioida kohteiden monimuotoisuutta tukevat arvot tarkemmin.⁶

K2-alueella luonnonsuojelullinen arvo korostuu liito-oravahavaintojen takia. Alueen suuret ja korkeat kuuset ovat tärkeitä liito-oravan liikkumisen kannalta. Ritonien tyven lännenpuoleisessa lahdelmassa (V1-alue) on keväisin runsaasti sammakoita ja viitasammakoita kudulla, joten alueen säilyttäminen on tärkeää. Lahdelman viereisellä kivikkorannalla (V2-alue) on puolestaan suursara-kasvillisuutta, joka suojaa vesilintujen ja lokkien pesintää. Lisäksi alue kuuluu myös sammakoiden ja viitasammakoiden kutualueeseen.⁶

2.4.2 Toissijaisesti suojeltavat kohteet

Kartan V4-alueella sijaitsee Bomban edustan lahti, jossa on runsasta sarakasvustoa, harvakseltaan myös järviruokoa ja -kortetta sekä ruokohelpeä. S3-alueella on Suojärvenkadun reunusmetsikkö, joka koostuu lehtipuista, koivusta, pihlajasta ja pajuista. Metsikössä on myös muutamia suuria kuusia, joiden hakkuuta ei suositella, koska ne voivat olla liito-oravan kulkuväyliä. P1-alueella sijaitsee vanha kaatopaikka sekä kuntoportaat, joiden vieressä kasvaa lajistollisesti kiinnostavaa kasvillisuutta. Alueella on korkeakasvuista ruohovartista kasvillisuutta, mutta myös paikoin karuun ympäristöön sopeutunutta matalaa ruohostoa. S2-alueella on sekapuumetsä ja suuria kuusia. K4-alueella sijaitsee Tavintien ja Esa Timosentien välinen kookas kuusikko. Esa Timosentien pohjoispuolella S3-alueella on sekapuustoista metsää. Kokonniemen länsipuoleisella lahdella (V8-alue) on erilaisia kelluslehtisiä vesikasveja tiheinä kasvustoina.

Kuva 9. Kartta selvitysalueen luontokartoituksesta (Ekopolku Ay, 2024).⁶

Alueella on merkittäviä virkistysarvoja. Selvitysalue sijoittuu osaksi Pielisen matkailun ja virkistysalueen kehittämisen aluetta, joten suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota luontomatkailun, matkailuelinkeinojen, vapaa-ajantoimintojen ja muiden palvelujen kehittämisedellytyksiin.⁷

Lisäksi alueella sijaitsee kaksi maakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön kohdetta, Bomba-talo ja Bomban tsasouna.⁷

3 Selvitysalueen tuleva tilanne

3.1 Selvitysalueen maankäytössä tapahtuvat muutokset

Selvitysalueella on jo nykytilassa virkistysalueita ja majoitustoimintaa. Asemakaavamuutoksen myötä Bomban alueen matkailukokonaisuutta, elinvoimaa ja viihtyisyyttä pyritään kehittämään entisestään. Kaavamuutos tulee mahdollistamaan muun muassa uudisrakentamisen, vesialueiden hyödyntämisen ja

⁷ Sitowise 21.8.2024. Bomban matkailualueen asemakaavan muutos ja laajennus (OAS).

junaliikenteen pysähtymisen alueella. Selvitysalueelle tullaan toteuttamaan uusi liikenneympyrä, seikkailupuisto, lomarakentamista ja erilaisia mökkejä.

Alueen käyttötarkoitus tulee säilymään nykytilan mukaisena. Maankäytön muutoksen myötä kaava-alueen läpäisemättömän pinnan määrä tulee lisääntymään alueella. Lisäksi kaava-alueen liikennöidyt alueet tulevat lisääntymään uusien pihakatuja ja nykyisten katujen jatkosten myötä.

Alla olevassa viitesuunnitelmaluonnoksessa näkyy suunnittelualueen sijainti, raja- ja tuleva maankäyttö (Kuva 10).

Kuva 10. Alueen tuleva maankäyttö (Sitowise Oy, 20.11.2025)

3.2 Vaikutukset virtausreitteihin ja valunnan muodostumiseen

Kaava-alueen rakentaminen on oletettu toteutettavan nykyisiä maaston korkeus-asemia mukaillen. Muutokset osavaluma-alueiden rajoihin on pieniä ja vedet johdetaan pääasiassa samoja reittejä kuin nykyisin.

Tulevan rakentamisen myötä alueen läpäisemättömien pintojen määrä kasvaa, mikä lisää alueelta muodostuvan huleveden määrää. Taulukossa 1 on esitetty eri osavaluma-alueiden valuntakertoimet ja muodostuvat hulevesivirtaamat nykyisellä ja tulevalla maankäytöllä. Virtaamat tulevat lisääntymään tulevalla maankäytöllä. Osavaluma-alueet numeroineen on esitetty liitteen 1 kartalla.

Taulukko 1. Muodostuvan hulevesivalunnan määrä nykytilassa ja tulevassa tilanteessa. Mitoitussateena on käytetty 1/5 vuodessa toistuvaa 10 minuutin mitoitussadetta (180 l/s), jossa on huomioitu ilmastonmuutoksen sateita kasvattava vaikutus (+20 %).

Osavaluma- alue	Pinta-ala (ha)	Valuntaker- roin, nykyi- nen	Virtaama, nykyinen (l/s)	Valuntaker- roin, tuleva	Virtaama, tuleva (l/s)
1	0,27	0,27	13	0,6	29
2	0,66	0,05	6	0,3	36
3	0,42	0,13	10	0,3	23
4	1,08	0,09	17	0,3	58
5	0,25	0,11	5	0,3	13
6	0,26	0,09	4	0,3	14
7	0,32	0,32	19	0,7	41
8	0,27	0,05	2	0,3	15
9	0,44	0,15	12	0,65	52
10	0,35	0,05	3	0,6	38
11	0,63	0,05	6	0,5	57
12	0,14	0,05	1	0,75	19
13	0,68	0,07	9	0,3	37
14	0,39	0,05	4	0,3	21
15	0,74	0,06	8	0,3	40
16	0,42	0,05	4	0,3	23
17	0,30	0,05	3	0,3	16
18	0,30	0,05	3	0,3	16
19	0,46	0,05	4	0,25	21
20	0,73	0,05	7	0,25	33
21	1,61	0,05	15	0,2	58

22	0,77	0,06	8	0,25	35
23	0,27	0,06	3	0,25	12
24	0,13	0,1	2	0,6	14

3.3 Vaikutukset veden laatuun ja kuormitukseen

Läpäisemättömän pinnan lisääntyessä ja valunnan kasvaessa myös hulevesien mukana kulkeutuvan kiintoaineen ja haitta-aineiden määrä kasvaa.

Lisäksi alueiden rakentamisvaihe aiheuttaa merkittävän hulevesien laadun heikentymisen ja kuormituksen lisääntymisen. Tämä tulee huomioida jatkosuunnittelussa ja rakentamisen aikaisten hulevesien hallinnassa. Rakentamisen aikaisesta hulevesien hallinnasta on kerrottu tarkemmin kappaleessa 4.5.

4 Hulevesien hallinnan suunnitelma ja toimenpide-ehdotukset

4.1 Hulevesien hallinnan tarpeet ja tavoitteet

Hulevesiselvitys ja -suunnitelma on laadittu Nurmeksien kaupungin hulevesiohjelmaa noudattaen.⁸ Hulevesiohjelmassa on määritetty neljä päätavoitetta (Kuva 11), joista erityisesti viimeinen, ”Hulevesien imeyttäminen ja viivyttäminen kerääntymispaikalla”, koskee tätä hulevesiselvitystä ja -suunnitelmaa.

⁸ Nurmeksien kaupunki, 27.12.2024. Nurmeksien hulevesiohjelma 2025–2030.

Kuva 11. Nurmeksen kaupungin hulevesiohjelman neljä päätavoitetta.⁸

Hulevesien hallinta niiden kerääntymispaikalla edesauttaa mm. hulevesitulvien hallintaa, hillitsee eroosiota ja edesauttaa pohjaveden imeytymistä. Hulevesiohjelmassa on esitetty hulevesien hallinnan prioriteettijärjestys:

1. Hulevesien muodostumisen estäminen;
2. Hulevesien määrän vähentäminen eli käsittely ja hyödyntäminen syntypaikalla;
3. Johtaminen suodattavalla ja hidastavalla järjestelmällä;
4. Johtaminen yleisillä alueilla oleville hidastus- ja viivytyalueille, esimerkiksi kosteikkoihin;
5. Johtaminen purkuvesiin tai pois alueelta.

Mitoitusperiaatteena käytetään tällä hetkellä yleisintä periaatetta eli keskimäärin kerran viidessä vuodessa toistuvaa sadetilannetta, jonka intensiteetti määräytyy valuma-alueen kertymäajan perusteella. Nykyilmastolla 10 minuutin kertymäajalla sadannan intensiteetti on 150 l/s/ha ja sadekertymä 10 mm. Ilmas-
tonmuutoksen vaikutus on huomioitu mitoitussateessa 20 % korjauskertoimella, jolloin mitoitussade on 180 l/s/ha.

4.2 Hulevesien johtaminen ja hallintamenetelmät

Hulevesien hallintarakenteet ja vesien johtaminen on esitetty tarkemmin suunnitelmakartalla (Liite 1).

Alueella toteutetaan hulevesien määrällistä ja laadullista hallintaa luontopohjaisilla hulevesiratkaisuilla. Maankäytön muutosalueilla tavoitteena on ehkäistä

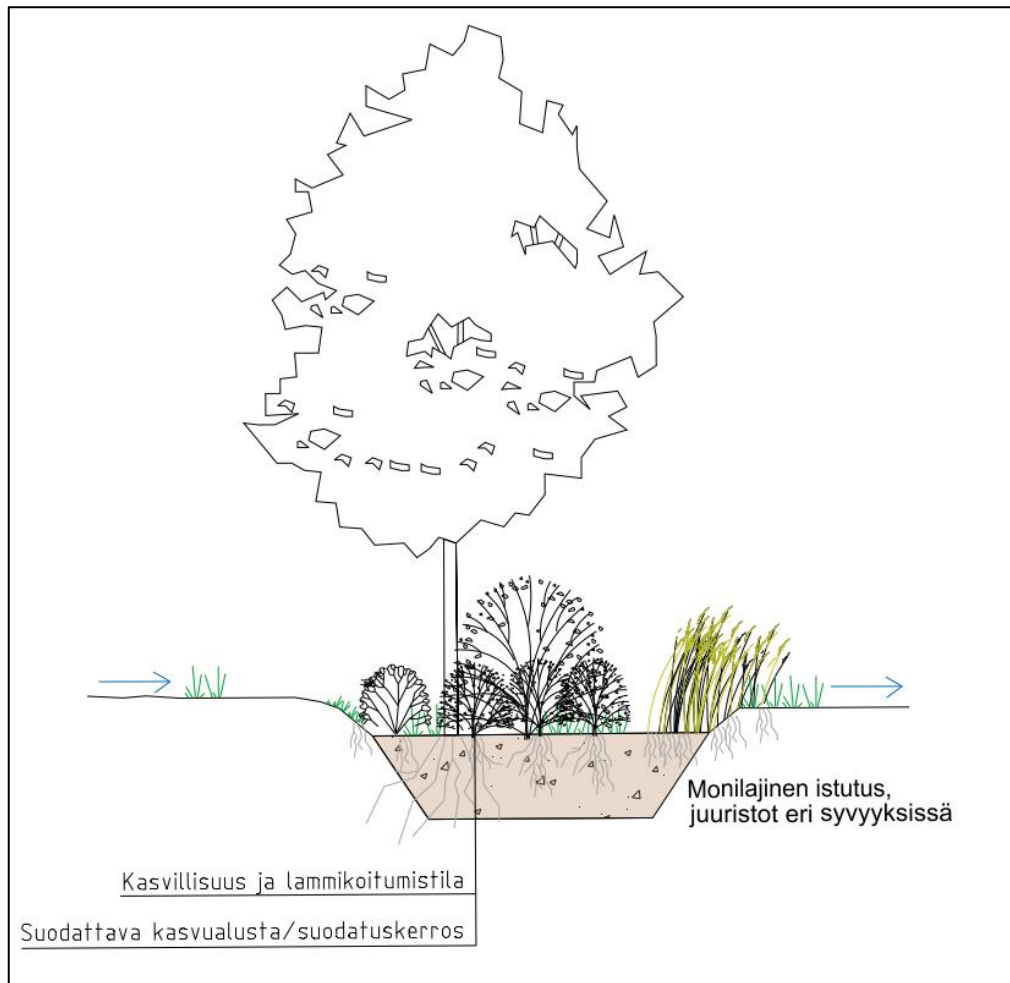

muutoksia hulevesien määrään ja laatuun. Lisäksi nykyiset virtausreitit on pyritty säilyttämään.

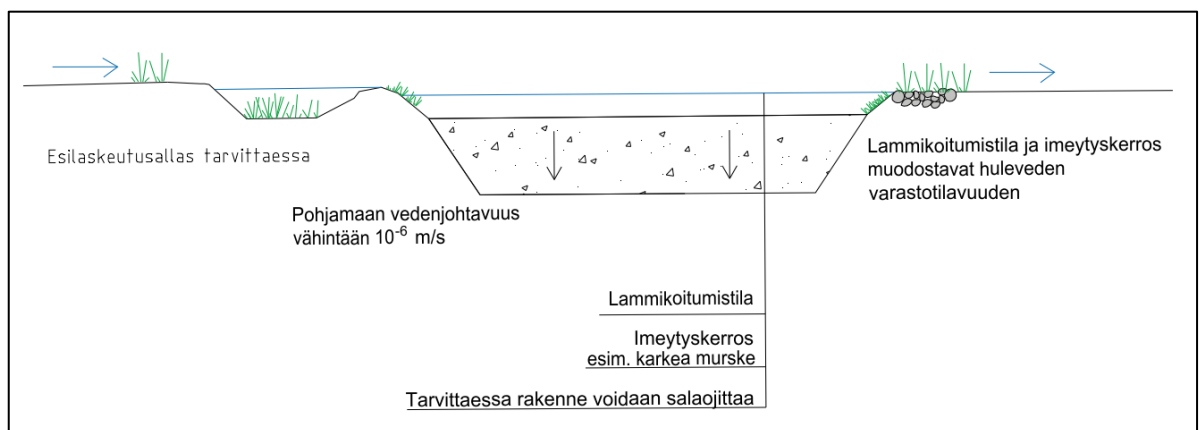
Tuulentien hulevesiviemäriin johdetaan tulevalla maankäytöllä hulevesiä osavalmu-alueilta 7, 10, 13 ja 14 nykyisen katualueen lisäksi. Laskennallisesti hulevesiviemäriin ohjautuva virtaama on tulevan tilanteen maankäytöllä noin 250 l/s. Laskelmissa huomioitiin valuntakertoimet sekä hidastumiskerroin. Hulevesiviemäriin sisähalkaisijan tulisi laskennallisesti määritettynä olla 450 mm, jotta sen kapasiteetti olisi riittävä muodostuvalle virtaamalle. Selvitystä laadittaessa Tuulentien hulevesiviemäriin nykyinen koko ei ollut tiedossa, joten hulevesiviemäriin kapasiteetin riittävyys tulee varmistaa jatkosuunnittelussa.

Nurmeksien hulevesiohjelman tavoitteiden mukaisesti hulevedet tulee pyrkiä imeyttämään kerääntymispaikalla. Hankealueen maaperä on pääosin moreenia, joten hulevesien imeyttäminen on mahdollisesti toteutettavissa. Jatkosuunnittelussa tulee tarkastella tarkemmin imeyttämisen mahdollisuutta (maaperäolosuhteet ja pohjaveden pinnankorkeus). Maankäytön muutosalueen hulevedet johdetaan käsittelyrakenteisiin. Käsittelyrakenteiksi on esitetty viherpainanteita (Kuva 14), imeytysrakenteita (Kuva 13) ja imeytysojia (Kuva 14). Ensisijaisesti hulevedet imeytetään tonteilla, jos maaperäolosuhteet ja pohjavedenpinnankorkeus ovat imeyttämiseen soveltuvat. Imeytysrakenteisiin suositellaan toteutettavan esikäsittely (esilasteutusallas), jotta imeytysrakenne ei tukkeudu niin nopeasti kiintoaineesta. Hulevesirakenteisiin toteutetaan ylivuoto. Teiden varsille tuleviin imeytysojiin suositellaan rakennettavan salaojat, jotta hulevedet eivät suotaudu tien rakennekerrokseen. Pielisen rannan läheisyyteen sijoituville uuden rakentamisen alueille on esitetty, että hulevedet johdetaan uusilla ja nykyisillä ojilla hallitusti Pieliseen.

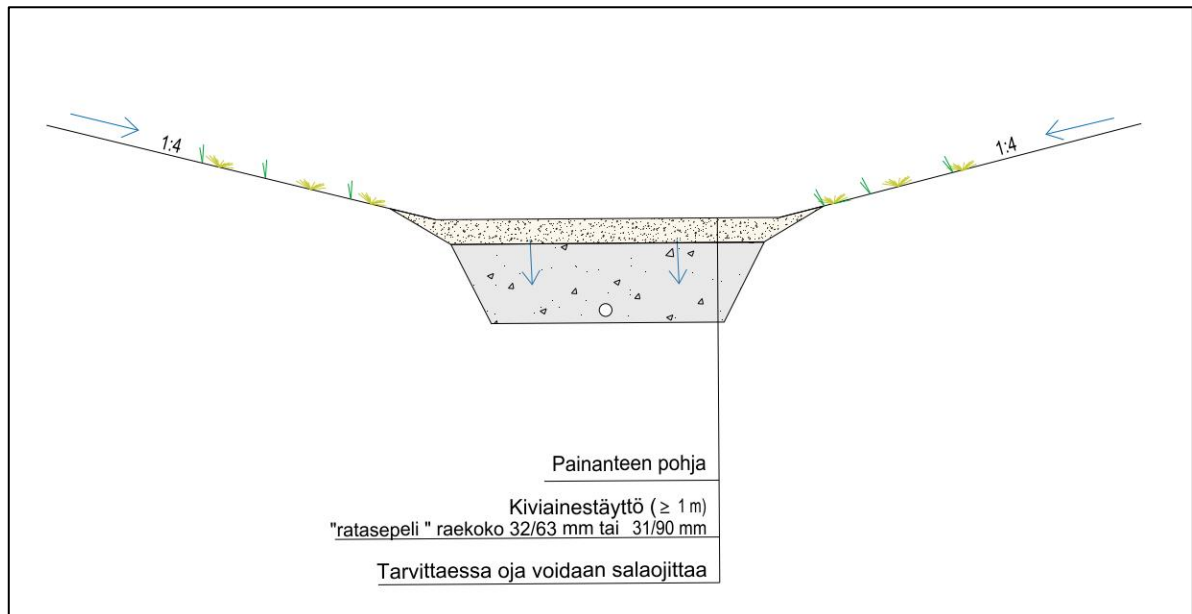

Kuva 12. Viherpainanteen tyyppikuva (Sitowise Oy).

Kuva 13. Imeytysrakenteen tyyppipiirustus (Sitowise Oy).

Kuva 14. Imeytysojan tyyppipiirustus (Sitowise Oy).

4.3 Tulvareitit

Tulvareitit on esitetty tarkemmin suunnitelmakartalla (Liite 1).

Kaava-alueen tulvareitit johtavat lopulta Pieliseen. Tulvareitteinä toimivat kaava-alueen kadut sekä nykyiset ja tulevat ojat. Tulvareitit mukailevat hulevesien virtausreittejä.

4.4 Rakentamisen aikainen hulevesien hallinta

Rakentamisen aikana muodostuvien hulevesien eli työmaavesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Työmaavedet ovat tyypillisesti laadultaan huonoja, sillä niihin huuhtoutuu rakentamisen aikana mm. häiriintyneistä maakerroksista runsaasti kiintoainesta. Lisäksi työmaavesiin voi päätyä muita haitta-aineita esimerkiksi rakennusmateriaaleista, polttoaineista tai jätteistä. Työmaavesiä ei saa johtaa suoraan hulevesiviemäriin tai ojaan ilman asianmukaista käsittelyä. Käsittelemättömien työmaavesien johtaminen viemäriin tai ojiin voi aiheuttaa:

- Ojen, rumpujen, viemäreiden, kaivojen ja pumppaamojen vaurioitumista ja tukkeutumista.
- Purkuvesistöjen rehevöitymistä, samentumista sekä haittaa eliöille ja koko vesiekosysteemille.

Työmaan eroosiota tulee ehkäistä suunnittelemalla maanrakennustyöt siten, että maaperä on avoinna mahdollisimman vähän aikaa kerrallaan, säästämällä kasvillisuuspeitteisiä alueita sekä sijoittamalla maa-ainekset kauas ritiläkai-voista ja ojista. Työmaavesiä tulee käsitellä laskeuttavilla ja suodattavilla

menetelmillä kiintoaineen poistamiseksi. Rakennusmateriaalien, polttoaineiden ja jätteiden asianmukaisella varastoinnilla voidaan myös ehkäistä työmaan aikaista kuormitusta vesistöille. Työmailla, joiden maaperässä esiintyy happamia sulfaattimaita, tulee varautua myös työmaavesien neutralointiin.

Työmaavesien hallinnassa laadulliset tavoitteet ovat yleensä ensisijaisia määrän hallintaan nähden, tosin työmaan toimiva kuivatus on perusedellytys myös rakennustöiden toteuttamiselle. Työmaavesien määrällinen hallinta toteutuu käytännössä laadullisen hallinnan ohella.

Vaiheistetun rakentamisen aikana työmaavesien hallinta tulee sopeuttaa vaiheistukseen ja huomioida, ettei keskeneräisen alueen työmaavedet aiheuta haittaa jo rakentuneen alueen hulevesijärjestelmän toiminnalle. Rakentamisen valmistuttua hulevesijärjestelmän rakenteet tulee puhdistaa kiintoaineesta.

Ennen maanrakennuksen aloittamista on laadittava työmaavesien hallintasuunnitelma. Lisätietoa, ohjeita ja esimerkkejä työmaavesien hallinnasta löytyy esimerkiksi RT-kortista.⁹

4.5 Kaavamääräykset

Kaava-alueelle esitetään seuraavia kaavamääräyksiä:

”Mökkialueilla pihojen ja pysäköintialueiden päällysteiden on oltava vettä läpäiseviä materiaaleja.”

”Ensisijaisesti perustusten kuivatusvedet, pintavedet ja kattovedet on imeytettävä maaperä- ja pohjavesiolosuhteiden salliessa tonttikohtaisesti.”

”Hulevesien laatua ja määrää tulee hallita rakentamisen aikana siten, ettei vesien määrä kasva ja laatu huonone alueen nykytilaan verrattuna. Rakennusluopaan tulee sisältyä hulevesien rakentamisen aikainen käsittelysuunnitelma.”

5 Päätelmät ja suositukset

Suunnittelualueen hulevesien määrä kasvaa tulevan maankäytön myötä. Suunnittelualueella on tarvetta hulevesien määrälliselle ja laadulliselle hallinnalle. Hulevesien hallintarakenteet on mitoitettu niin, että tulevan rakentamisen alueelta purkautuvien hulevesien määrä ja laatu pyritään säilyttämään rakentamista edeltävällä tasolla.

Hulevedet pyritään ensisijaisesti imeyttämään lähellä niiden syntypaikkaa imeytysrakenteissa ja imeytysojilla. Vaihtoehtoisesti hulevedet voidaan käsitellä

⁹ RT-kortti 89-11230. Rakennustyömaan hulevesien hallinta. Tilaaajan ohje. Rakennustietosäätiö RTS 2016. Saatavilla: <https://kortistot.rakennustieto.fi/kortit/RT%2089-11230>

viherpainanteissa. Pielisen rannan läheisyydessä sijaitseville alueille on esitetty hulevesien johtamista hallitusti uusilla ja nykyisillä ojilla Pieliseen.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida:

- Viivytyksrakenteissa tulee olla suunniteltu ylivuoto
- Hulevesirakenteiden mitoituksen tarkistaminen
- Tuulentien hulevesiviemärin kapasiteetin riittävyyden varmistaminen
- Hulevesijärjestelmien tulee olla huollettavissa
- Pintavaluntana johtavien tulvareittien tulee olla jatkuvia
- Valittujen hulevesien hallinnan ratkaisujen ylläpito ja seuranta
- Maaperäolosuhteiden ja pohjaveden korkeuden selvittäminen imeytysrakenteiden toteutuskelpoisuutta varten
- Osittain luonnontilaisen kaltaiseksi luokiteltavien uomien tarkempi määrittely ja monimuotoisuuden arviointi ennen, kun niihin kohdistetaan toimenpiteitä.

